

D E C I Z I E

20 iulie 2016

m. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău având în componență:

Președintele ședinței

Gheorghe Iovu

Judecătorii

Ghenadie Morozan și Elena Cobzac

Cu participarea:

Agentului constator

Mihail Jereghi

Avocatului

Ion Buliga

juducând în ședință publică, în ordine de recurs, recursul declarat de către administratorul SRL "Dievex", Josa Dumitru și avocatul Bucicov Sergiu în interesele SRL "Dievex", împotriva Hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 20 mai 2016, prin care s-a respins ca neîntemeiată contestația depusă de contravenientul SRL "Dievex" împotriv procesului-verbal cu privire la contravenție din 29.12.2015 și decizia de sancționare din 12.01.2016, întocmite de Agenția pentru Protecția Consumatorilor în baza art. 344 alin. (2) lit. c), art. 344 alin. (3) lit. a), b), c), art. 273 pt. 2 Cod Contravențional.

Procedura de citare a părților a fost îndeplinită.

Examinând probele din dosar, în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, citând legal părțile, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

C O N S T A T Ă :

SRL "Dievex" la data de 22.12.2015 comercializa mărfuri în lipsa datei fabricării și a termenului de valabilitate importul, plasarea pe piață a articolelor pirotehnice fără prezentarea informației complete, veridice și corecte în limba de stat, lipsa informației despre producător, importator, principalele caracteristici, modul de utilizare, despre contraindicații adres acestora, lipsa informației în limba moldovenească, lipsa indicatoarelor de prețuri, lipsa autorizației de funcționare la depozit, neafișarea la vedere a adresei și numărul de telefon al autorității abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor lipsa Registrului de reclamații.

Inspectorii APPC, Molceanu P., Șargarovschi V., Vasilca I. Melnic V., au întocmit procesul verbal cu privire la contravenție Seria PJ nr. 11506 în privința SRL "Dievex" în baza art. 273 pct. 2, 344 alin. (2) lit. c), 344 alin. (3) lit. a), b), c), 273 pct. 6,9 lit. d), Cod Contravențional.

Astfel, SRL "Dievex" la 12.01.2016 a fost sancționat cu amendă în mărime de 1000 u.c.

Contravenienta SRL "Dievex" nefiind de acord cu întocmirea în privința sa a procesului verbal cu privire la contravenție și cu decizia de sancționare a depus în instanța de judecată, în ordinea art. 448 Cod Contravențional, contestați solicitând anularea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare, ca fiind ilegale.

Prin Hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 20 mai 2016, s-a respins ca neîntemeiată contestația depusă de contravenientul SRL "Dievex" împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 29.12.2015 și decizia de sancționare din 12.01.2016, întocmite de Agenția pentru Protecția Consumatorilor în baza art. 344 alin. (2) lit. c), art. 344 alin. (3) lit. a), b), c), art. 273 pt. 2 Cod Contravențional.

Invocând ilegalitatea Hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 20 mai 2016, administratorul SRL "Dievex" Tosan Dumitru și avocatul Bucicov Sergiu în interesele SRL "Dievex" au declarat recurs, solicitând casarea acesteia.

În susținerea recursului declarat, recurenții au menționat că agentul constatatator nu a prezentat nici o ordonanță de anexare în calitate de corp delict la materialele cauzei contravenționale a procesului verbal de constatare a faptului că depistat încălcarea cerințelor prescrise sau declarate prin importul, plasarea pe piață a produselor, prestarea serviciilor fără prezentarea informației complete, veridice și corecte în limba de stat și nici nu a întocmit un careva proces verbal separat de constatare probat cu martori pe acest caz.

De asemenea, agentul constatatator nu a prezentat nici o ordonanță de anexare în calitate de corp delict la materialele cauzei contravenționale a procesului verbal de constatare a faptului că a depistat lipsa de la producător (ambalator) informațiilor despre denumirea produsului, denumirea și marca producătorului, denumirea importatorului, adresa acestor (numărul de telefon după caz), despre masa/volumul, lungimea, aria, principalele caracteristici calitative, compoziția, aditivii folosiți, eventualele riscuri, despre modul de utilizare, de manipulare, de depozitare, de conservare sau de păstrare, despre contraindicații, precum și despre valoarea energetică și nutritivă a produselor alimentare preambalate și nici nu a întocmit un careva proces verbal separat de constatare probat cu martori pe acest caz.

Agentul constatatator nu a prezentat nici o ordonanță de anexare la materialele cauzei contravenționale a procesului verbal de constatare a faptului, că nu a fost indicată țara producătoare, termenul de garanție, durata de funcționare termenului de valabilitate și data fabricării, în conformitate cu reglementările tehnice și standardele naționale în vigoare și nici nu a întocmit un careva proces verbal separat de constatare probat cu martori pe acest caz.

De asemenea, agentul constatatator nu a prezentat nici un proces verbal, fotografii sau imagini video, autorizate și recunoscute de judecătorul de instrucție în modul corespunzător, descrise în vre-un proces verbal care ar confirma faptul, că nu a fost depistat la SRL "Dievex" registrul de reclamații și acesta este afișat la loc vizibil pentru consumatori, că nu a afișat la vedere adresa și a numărul de telefon al autorității abilitată cu funcții de protecție a consumatorului, a informației despre termenul de garanție a produselor, al serviciilor, despre obligativitatea, în cazul examinării reclamației, a prezenței bonului de casă sau a unui alt document care să confirme cumpărarea produsului, prestarea serviciului, că nu a afișat la vedere prin vânzător, prestator, inclusiv în cazul, în care desfășoară activitate comercială în afara locului autorizat, a denumirii lor, autorizației de funcționare sau a licenței, a programului de lucru, iar toate aceste inacțiuni, demonstrează lipsa de probe.

Cu referință la dispozițiile ce reglementează prevenirea, sancționarea și combaterea faptei contravenționale și anume Codului Contravențional, concluzionăm, că decizia contestată contravine și normelor precitate. În ordinea art. 10 a Codului Contravențional, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Potrivit art. 16, răspunderea contravențională a persoanei fizice în alin. 6 al Codului Contravențional, persoana cu funcții de răspundere (persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat, autoritate publică centrală sau locală, i se acordă permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție organizatorice sau economice) este pasibilă de răspundere contravențională pentru săvârșirea unei fapte prevăzute de prezentul cod în cazul folosirii intenționate a atribuțiilor sale contrar obligațiilor de serviciu; depășirii vădite a drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

În privința contravenientului Josan Dumitru a fost ilegal întocmit procesul verbal cu privire la contravenție Seria PF nr 09885 din 29.12.2015, care contravine art. 442, 443 Cod Contravențional. Astfel, art. 442 Cod Contravențional, indică, că procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui. Iar alin. (2) al art. 442 Cod Contravențional, indică, că în cel mult 24 de ore de la data încheierii, procesul verbal cu privire la contravenție se înscrie într-un registru de evidență în ordinea întocmirii și depunerii la autoritatea din care face parte agentul constatatator.

Agentul constatatator în persoana Agenției Pentru Protecția Consumatorilor a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție PF 09885 din 29.12.2015 pe data de 29.12.2015, iar decizia de sancționare a aplicat-o pe data de 12.01.2016 ceea ce contravine normei prevăzute de art. 442 Cod Contravențional al RM, privind înscrierea în registrul de evidență în termenul de 24 de ore.

Recurenții au mai menționat că procesul verbal cu privire la contravenție PJ 11506 din 29.12.2015, contravine art. 44 Cod Contravențional. Or, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție PF 09885 din 29.12.2015 au fost încălcate prevederile alin. (1), pct. f) al art. 443 Cod Contravențional, deoarece nu au fost aduse la cunoștința contravenientului

drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art. 384 și 387 Cod Contravențional.

În procesul verbal nu există semnătura contravenientului în rubrica "cele indicate în prezentul proces verbal î-mi sunt clare", și "cu procesul verbal și cu drepturile specificate pe verso am luat cunoștință".

Consideră că aceste momente demonstrează că s-au lezat drepturile contravenientului SRL "Dievex", prevăzute la art. 384 Cod Contravențional al RM și în special la apărare; să cunoască fapta imputată; să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisi împotriva sa și împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția; să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată; să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal; să prezinte probe; să formuleze cereri; să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută; să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente și să soluționeze cauza contravențională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului; să solicite audierea martorilor; să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constatat și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal; să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatat, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completare lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate.

Totodată, recurenții au menționat că procesul verbal contravine și art. 443 al. 1) pct. d) Cod Contravențional, deoarece în procesul verbal al contravenției nu este indicat timpul săvârșirii contravenției, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție.

Procesul verbal cu privire la contravenție contravine art. 443 alin. (4) Cod Contravențional, deoarece în procesul verbal agentul constatat era obligat să individualizeze corpurile delictive (se descriu forma, mărimea, culoarea, greutatea, altă caracteristici care permit individualizarea lor), indicându-se datele proprietarului și, după caz, măsurile luate pentru valorificarea sau conservarea lor.

Procesul verbal cu privire la contravenție Seria PF 09885 din 29.12.2015, contravine alin. (5), deoarece procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatat, de contravenient și de victimă când există. În cazul în care constatarea contravenției este de competența unui organ colegial, procesul-verbal cu privire la contravenție se încheie de către președintele organului colegial sau de către un membru ales cu votul majorității membrilor prezenți la ședința în al cărei cadru are loc constatarea faptei ori desemnat de către președintele acestei ședințe și se semnează de către toți membrii prezenți la ședință.

Astfel art. 445 Cod Contravențional, indică expres, că neconsemnarea în procesul verbal cu privire la contravenție a datelor și faptelor indicate la art. 443 Cod Contravențional, are ca efect nulitatea acestuia.

Consecvent, recurenții au invocat și prevederile art. 466 Cod Contravențional, care prevăd expres că hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: hotărârile atacate nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactat nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare; nu au fost înținute elementele constitutive ale contravenției sau instanța a pronunțat o hotărâre de sancționare pentru o altă faptă decât cea imputată contravenientului, cu excepția cazurilor de reîncadrare juridică a acțiunilor lui în temeiul unei legi mai blânde, sau au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei contravenientului; contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege.

Audiind participanții la proces, verificând legalitatea și temeinicia deciziei atacate pe baza probelor examinate de prima instanță în cumulul lor sub toate aspectele complet și obiectiv, în coroborarea lor cu alte probe, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis, deoarece la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art. 458 Cod Contravențional, ce prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Astfel, instanța de fond a adoptat o hotărâre nefondată, deoarece orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

De asemenea, Colegiul Penal indică că instanța de judecată este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor esențiale invocate de participanții la proces, iar nepronunțarea instanței asupra acestor argumente echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs, care nu este în drept de a da o nouă apreciere probelor din dosar și în instanța de recurs nu poate fi satisfăcută cerința părții de a administra noi probe.

Or, CtEDO, în cauza Luka contra României a evidențiat că art. 6 implică că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă că implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 și 61). Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei [Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006]. Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acest presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

În această ordine de idei, urmează a se reține că potrivit art. 442 Cod Contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui. Ia alin. (2) al art. 442 Cod Contravențional, indică, că în cel mult 24 de ore de la data încheierii, procesul verbal cu privire la contravenție se înscrie într-un registru de evidență în ordinea întocmirii și depunerii lui la autoritatea din care face parte agentul constator.

Agentul constator în persoana Agenției Pentru Protecția Consumatorilor a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție PF 09885 din 29.12.2015 pe data de 29.12.2015, iar decizia de sancționare a aplicat-o pe data de 12.01.2016.

Primind cauza la rejudecare instanța de fond urmează a se expune, dacă, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție PF 09885 din 29.12.2015 au fost încălcate prevederile alin. (1), pct. f) al art. 443 Cod Contravențional; dacă au fost aduse la cunoștința contravenientului drepturile și obligațiile lui prevăzute la art. 384 și 387 Cod Contravențional; și aprecieze dacă în procesul verbal al contravenției este indicat timpul săvârșirii contravenției, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție.

Mai mult, instanța de fond în hotărârea pronunțată nu a identificat dacă procesul verbal cu privire la contravenție este conform art. 443 alin. (4) Cod Contravențional, or, în procesul verbal agentul constator era obligat să individualizeze corpurile delictelor (se descriu forma, mărimea, culoarea, greutatea, alte caracteristici care permit individualizarea lor), indicându-se datele proprietarului și, după caz, măsurile luate pentru valorificarea sau conservarea lor, și nu în ultimul rând dacă acesta corespunde alin. (5) art. 443, conform căruia procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constator, de contravenient și de victimă când există.

Raportând prevederile acestor norme la circumstanțele speței, Colegiul conchide că deși prima instanță a examinat circumstanțele cauzei, aceasta nu s-a expus referitor la toate argumentele recurenților.

Reieșind din prevederile art. 473 Cod contravențional instanța de recurs urmează a adopta una dintre următoarele decizii: respingerea recursului și menținerea hotărârea atacată dacă recursul: a) este tardiv; b) este inadmisibil; c) este nefondat sau să admită recursul, casând hotărârea atacată, și dispunerea rejudecării cauzei în primă instanță, neprevăzându-se dreptul de a judeca cauza potrivit modului instanței de fond, se impune casarea hotărârii și remiterea cauzei la o nouă rejudecare.

Pentru aceste motive, în baza art. 473 alin. (1) pct. 2), Cod Contravențional, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Admite recursul declarat de administratorul SRL "Dievex", Josan Dumitru și avocatul Bucicov Sergiu în interesele SRL "Dievex", casează Hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 mai 2016 în privința SRL "Dievex", și trimite dosarul spre o nouă examinare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Gheorghe Iovu

Judecătorii

Ghenadie Morozan

Elena Cobzac